

30

11

תשובות

אורח חיים

והנהגות

קפג

סימן פו

הסרת והחזרת "שתל קובליארי" בשבת

נשאלתי מהמכון התורני שע"י "שמע קולנו" אודות מה שנתחדש בזמנינו "שתל קובליארי" לכבידי שמיעה, שענינו שמנתחים בראש האדם ומכניסים מתחת לעור הקרקפת חלק אחד של המכשיר הנ"ל, וחלקו השני מצמידים מבחוץ (ע"י מגנט), וע"י הצמדת החלק השני מבחוץ לחלקו הפנימי מתעורר הזרם חשמלי בחלק הפנימי הנמצא בתוך ראשו, ועי"כ פועל המכשיר פעולתו שיוכל האדם לשמוע.

והנה נצרך להוריד החלק החיצוני של המכשיר קודם השינה, שאל"כ יש חשש שינוק המכשיר בשינה. ונשאלתי האם מותר בשבת להסיר החלק החיצוני ולהחזירו אח"כ בבוקר.

ונראה דאם יש חשש רציני שינוק המכשיר בשנתו, מותר להסיר המכשיר מראשו ע"י שינוי, דכיון דאם לא יסירו מראשו ינוק המכשיר בעת השינה, ועי"ז לא יוכל לשמוע לזמן מרובה, (שהמכשיר עולה סך רב ואין באפשרותו תמיד לבזבז סך זה עבור קניית המכשיר), א"כ הסרת המכשיר הוא לצורך רפואה שאין בו סכנה לחולי החרשות שיוכל להמשיך לשמוע ע"י המכשיר לזמן מרובה. (ואע"פ שהמכשיר אינו מרפא אותו, מ"מ כיון שע"י המכשיר מתמלא חסרונו, הרי"ז כמו שהמכשיר מרפא אותו, וכל שעושה שלא ינוק המכשיר הרי"ז כמו שעושה לצורך רפואתו), ולכן יש להתיר להסיר המכשיר בשינוי, ואף שלדעת רבינו החזו"א יש איסור דאורייתא דבונה בהפעלת זרם חשמלי במכשיר, וא"כ

הסרת החלק החיצוני מראשו שע"י מכבה הזרם בחלקו הפנימי שבתוך הראש זהו איסור דאורייתא, ודעת המ"ב (שכ"ח סקנ"ז) דאסור לעשות מלאכה דאורייתא בשינוי לחולה שאב"ס, מ"מ יכול לסמוך על דעת השו"ע הרב (סי' שכ"ח סי"ט) שמתיר לעשות מלאכה דאורייתא בשינוי לצורך חולה שאין בו סכנה. ויכול לצרף עוד לסניף שיטת החולקים על החזו"א שאין איסור תורה בהפעלת זרם, ולשיטתם מותר להפעיל או לכבות זרם חשמלי בשינוי, שמלאכה דרבנן בשינוי מותר לחולה שאב"ס (וכדאיתא סי' שכ"ח סי"ז).

אמנם לענין להחזיר המכשיר לראשו בשבת בבוקר, הנה כיון שגם אם לא יצמיד המכשיר לראשו בשבת, הרי יעשה כן לאחר השבת, ונמצא שבלאו החזרת המכשיר בשבת ג"כ ימשיך לשמוע לאחר השבת, ורק אינו יכול לשמוע ביום השבת בלבד, (וביותר שאף אם מחזיר המכשיר בשבת הרי כשהולך לישן במוצ"ש מסירו וחזרו ומניחו ביום ראשון בבקר, ונמצא שמה ששומע במשך השבוע אינו ע"י שהחזיר המכשיר לראשו בשבת), נראה שאי"ז נידון כחולה אלא כמצטער, שרק מי שאינו שומע לזמן ממושך (ומסתבר דהיינו לכה"פ למשך שבוע) נקרא חולה, אבל מי שאינו שומע רק לזמן מועט עדיין אי"ז נקרא חולה, וכיון שלדעת רבינו החזו"א כשמחזירו בבוקר שמפעיל הזרם בחלקו הפנימי עובר באיסור דאורייתא דבונה, א"א להתיר להחזיר בשבת בשינוי, וכמ"ש השו"ע הרב (שכ"ח סי"ט) שאין מתירין לעשות מלאכה דאורייתא בשינוי אלא לחולה שאין בו סכנה, אבל לא למצטער אף אם יש לו צער גדול.

מיהו אם הרופא אומר שאם לא יחזירו המכשיר בשבת שע"י הוא מנותק ביום

יכא שעשה
ר לישאל
ייה"ל שם,
יועיל היתר
אכת הגוי.
יחת הדלת,
הדלת הוי
יביותר י"ל
נמצא שגם
הדלת ע"י
ק המניעה,
רי, ונחלקו
ח"ב סי'
ג"ש בספר
מצוה אין
שה עבור
לנכרי, ואם
זכה בשבת
מצוה מותר
זכה בשבת
נידון דין
ימר לנכרי
בזה איסור

קום שלא
עת הדחק
זירה לגוי
ש שיאמר

ה פשוטה,
לו מאכל
יפתח את
הנכרי את
אל ליכנס